

EKONOMICKÁ OČEKÁVÁNÍ SE ZLEPŠUJÍ, NARŮSTÁ OPTIMISMUS

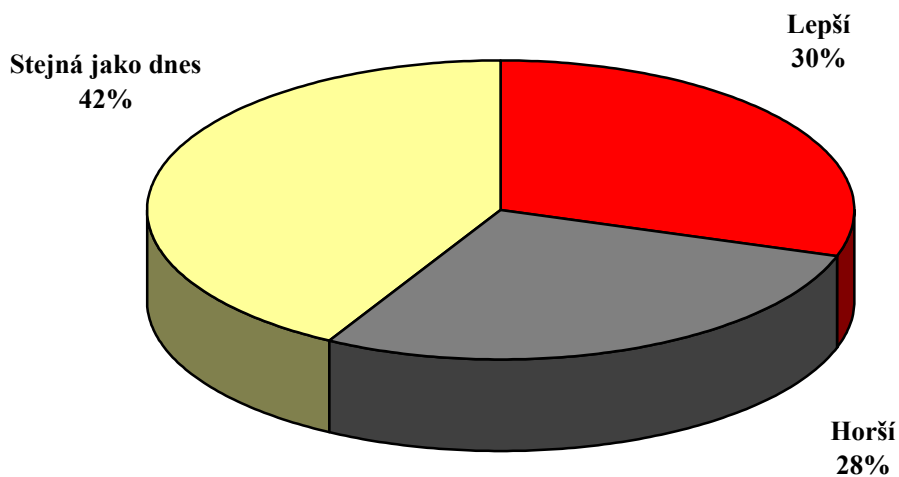
Ve výhledech do budoucna se výrazně snížil podíl odpovědí, že situace u nás bude za pět let horší než dnes (z 57 % v roce 2012 na současných 28 %). Zlepšení ekonomické situace očekává téměř třetina občanů (30 %). Nejčastěji je nyní v populaci zastoupen názor, že hospodářská situace zůstane stejná (42 %). V případě životní úrovně vlastní domácnosti se více než polovina lidí (55 %) domnívá, že k výrazné změně během pěti let nedojde. Podíly vyhraněnějších odpovědí (pozitivních nebo negativních) jsou vyrovnané (22 %, resp. 23 %). Rovněž v tomto ohledu je veřejnost optimističtější než před dvěma lety.

Citovaný výzkum STEM byl proveden v sérii TRENDY na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 13. až 20. října 2014. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1049 respondentů.

Říjnový průzkum STEM zjistil, že česká veřejnost se na budoucnost české ekonomiky i vlastní životní úrovně dívá optimističtěji než v předchozích letech.

Zlepšení hospodářské situace naší země v horizontu příštích pěti let očekává necelá třetina občanů. Zhoršení ekonomické situace předpokládá podobný podíl lidí. Více než dvě pětiny populace si myslí, že za pět let se hospodářská situace nijak významně nezmění.

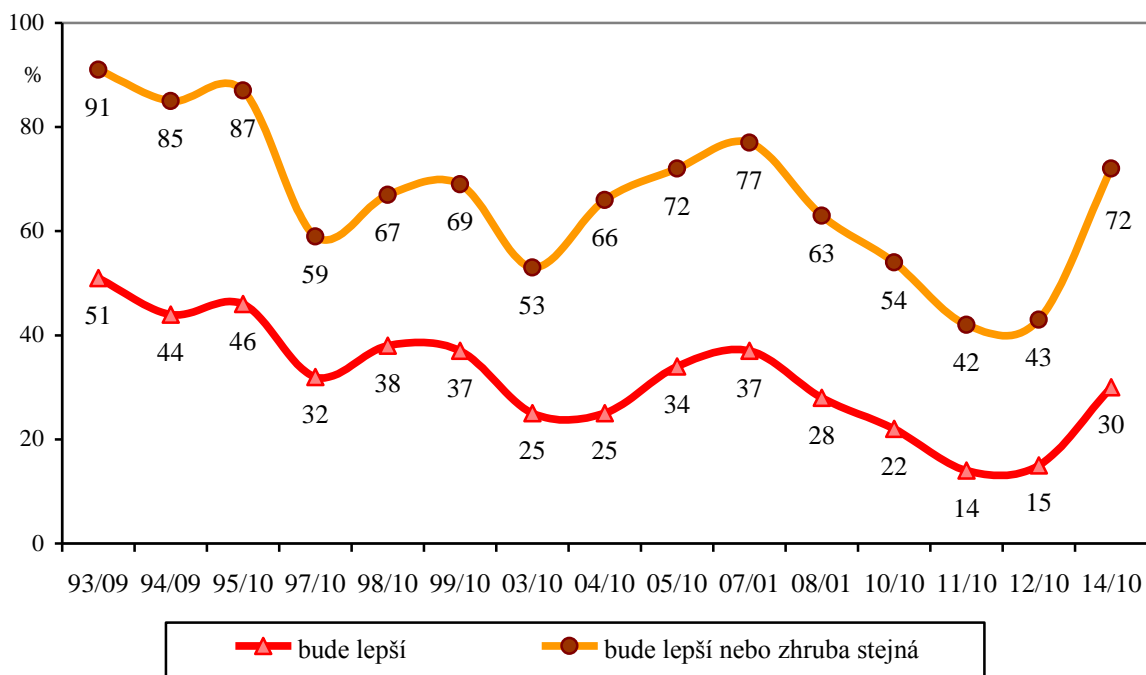
„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let: bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“

Pramen: STEM, Trendy 10/2014, 1049 respondentů

V porovnání s průzkumem STEM před dvěma lety se výrazně snížil podíl odpovědí, že ekonomická situace bude za pět let horší (z 57 % na polovinu, což znamená pokles o 29 procentních bodů). Ve stejné míře se zvýšilo jak zastoupení názoru, že se situace zlepší, tak názoru, že se nezmění (o 15, resp. 14 procentních bodů). Zdá se, že hluboký propad optimistických očekávání v letech 2011 a 2012 je v tuto chvíli minulostí.

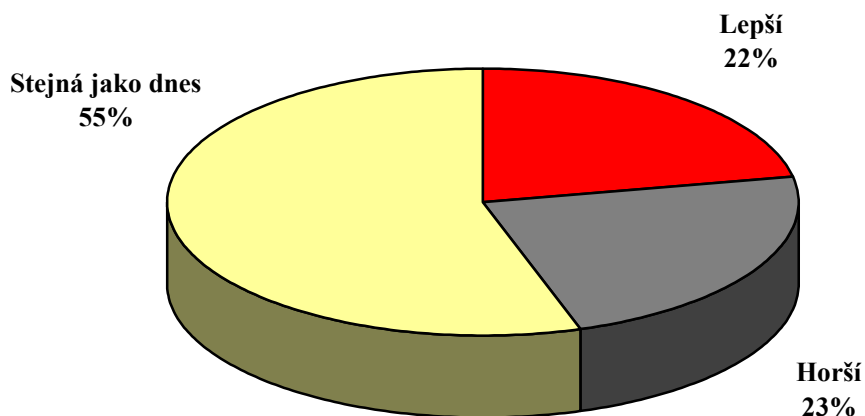
„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let: bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“

Pramen: STEM, Trendy 1993-2014

V předpokladech dalšího vývoje životní situace domácnosti lidé nejčastěji čekají stabilitu, více než polovina občanů totiž předpokládá, že jejich situace zůstane beze změn. Podíl odpovědí, že se životní úroveň domácnosti zlepší, nebo zhorší, je vyrovnaný, zhruba pětinový.

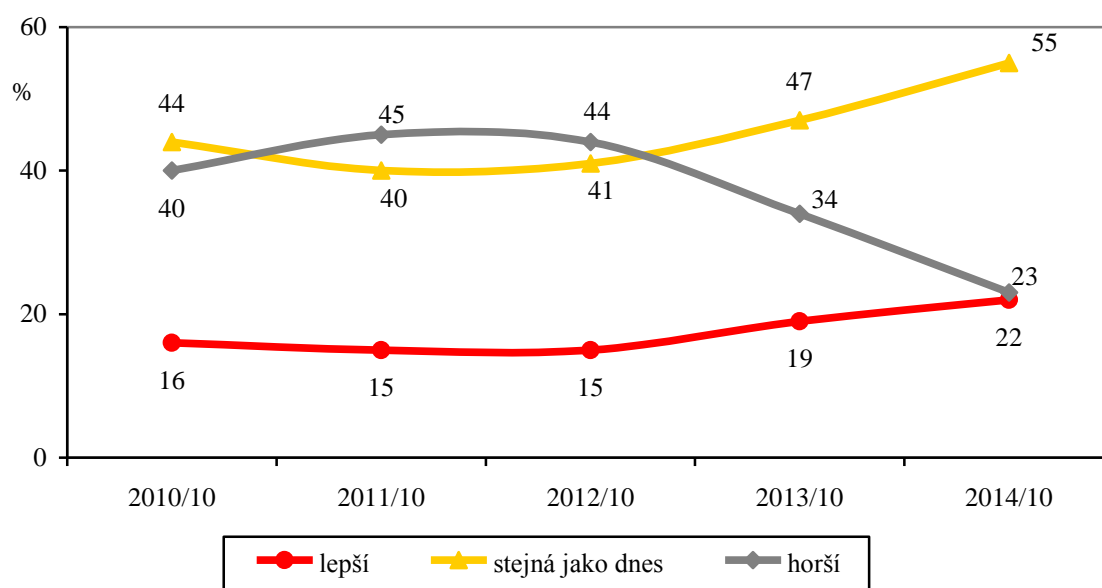
„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let: bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“

Pramen: STEM, Trendy 10/2014, 1049 respondentů

Z časové řady STEM je patrné významné snižování negativních očekávání v loňském a letošním roce. Podíl odpovědí, že životní úroveň domácnosti se v budoucnu zhorší, je nyní poloviční v porovnání s rokem 2012. Zastoupení odpovědí, že se situace domácnosti zlepší nebo zůstane stejná, naopak posiluje, výrazněji v případě očekávání stability.

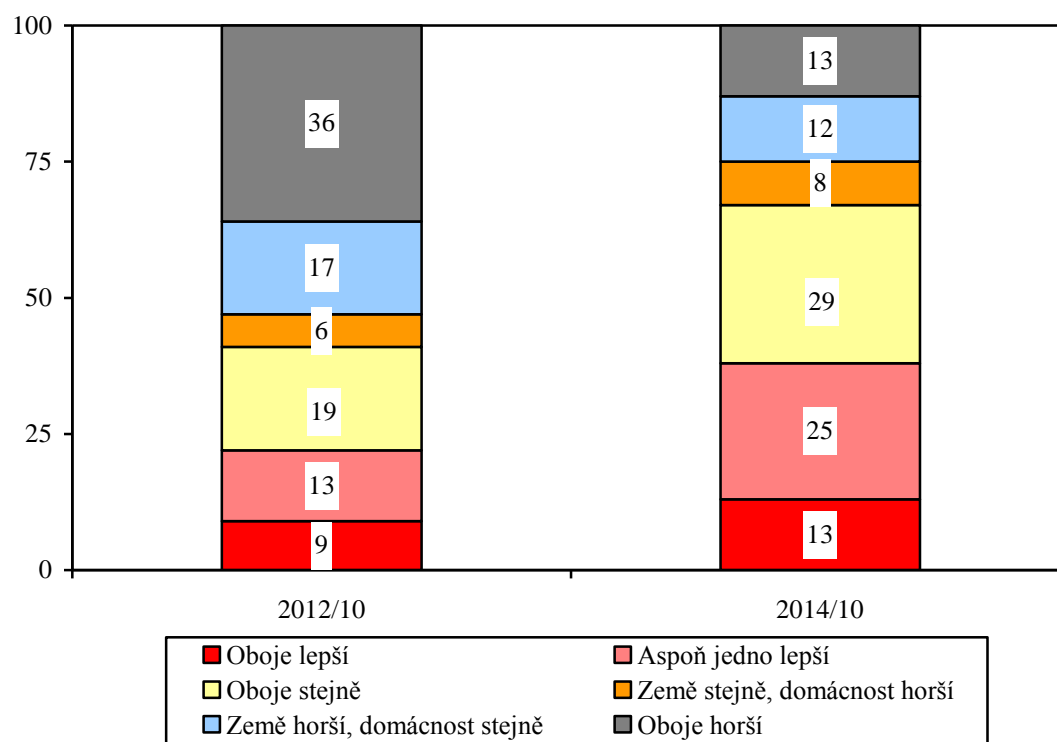
„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let:
bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“

Pramen: STEM, Trendy 2010-2014

Časové srovnání kombinace obou otázek potvrzuje posílení optimismu v české společnosti. Skupina lidí krajně pesimistických výrazně oslabila (z 36 % na 13 %). Skupina jednoznačných optimistů posílila jen mírně (z 9 % na 13 %), ovšem výrazně se zvýšilo zastoupení mírných optimistů (zlepší se alespoň jedna oblast, z 13 % na 25 %) a lidí, kteří očekávají stabilitu na obou úrovních (z 19 % na 29 %).

Kombinace názorů na vývoj ekonomické situace země a životní úrovně vlastní domácnosti za pět let

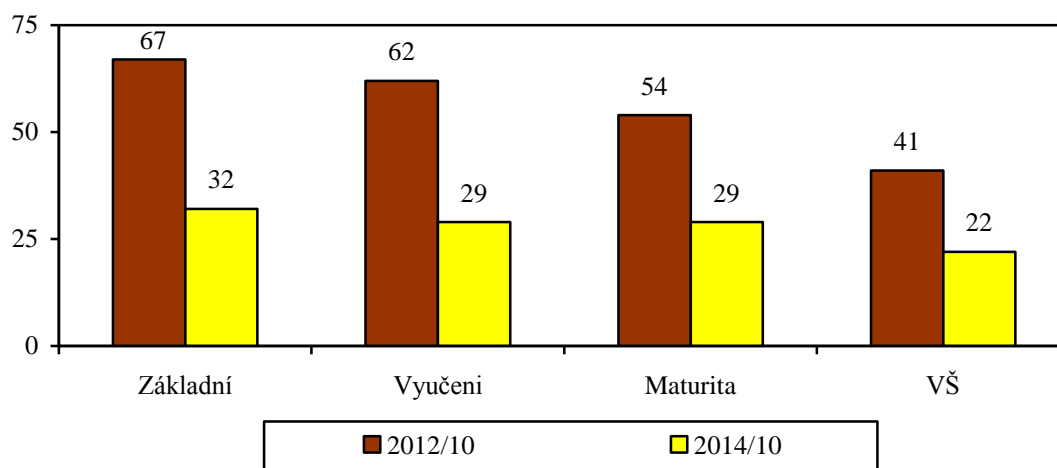

Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 10/2014

Ke zlepšení výhledů na budoucnost české ekonomiky i českých domácností došlo obecně ve všech skupinách obyvatel, výraznější změny však pozorujeme u těch, kteří byli častěji v minulých letech negativně naladěni. Konkrétně to například znamená, že podíl pesimistických názorů je nižší u lidí se základním vzděláním (viz následující graf), u občanů starších 60 let, u osob z domácností průměrně či špatně finančně zajištěných, dále u lidí levicově a středově politicky orientovaných. Uvedené změny přinesly také snížení míry rozdílů mezi jednotlivými sociodemografickými skupinami obyvatel.

„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let: bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“

Podle vzdělání (podíly odpovědí „horší“ v %)

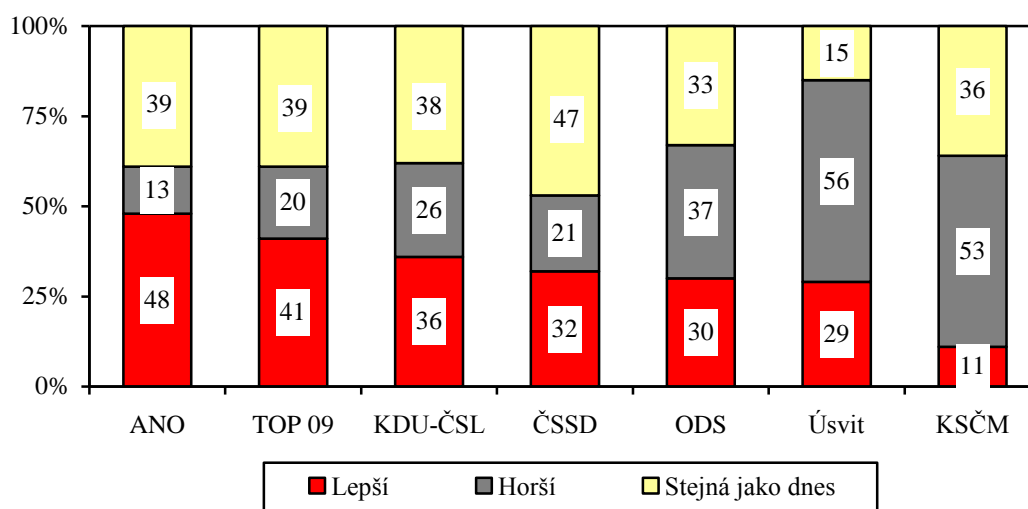

Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 10/2014

Ve výhledech na budoucnost české ekonomiky se významně liší stoupenci různých politických stran. Optimisty jsou nejčastěji sympatizanti ANO a TOP 09, největšími pesimisty příznivci Úsvitu a KSČM. Stoupenci ČSSD nejčastěji očekávají, že se hospodářská situace země v následujících pěti letech nijak výrazně nezmění.

„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let: bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“

Podle stranických preferencí (podíly odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 10/2014, 1049 respondentů

Poznámka: Údaje za stoupence ODS, Úsvitu a KDU-ČSL jsou vzhledem k jejich velmi nízkému počtu v souboru pouze orientační.